

Beslut: 2002-01-28

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 3 juli 2001

Saken

Betydelsen av att en utbildning
omklassificeras från gymnasial till
eftergymnasial under pågående
utbildning

Nämndens beslut

Vid en framtida prövning av NN:s rätt att beviljas studiemedel för eftergymnasiala studier bör omklassificeringen av NN:s kantorsutbildning på folkhögskola från avdelning A1 till B1 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655) anses vara ett synnerligt skäl för att berättiga NN till eftergymnasiala studier för längre tid än 240 veckor, dock högst 60 veckor.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN påbörjade kantorsutbildningen vid folkhögskolan höstterminen 2000. CSN har beviljat NN studiemedel för två terminer (40 poäng). Hela utbildningen är på 5 terminer. Två terminer belastar gymnasiala studiemedelsveckor och tre terminer belastar eftergymnasiala studiemedelsveckor

Kantorsutbildningen tillhörde till och med den 30 juni 2001 avdelningen A1 i bilagan till studiestödsförordningen, vilket innebär att den klassificerades som en gymnasial utbildning. Från och med den 1 juli 2001 tillhör utbildningen avdelning B1 och bedöms således som eftergymnasial.

NN har överklagat CSN:s beslut den 11 december 2001 såvitt det gäller NN:s utbildning och anför följande. Kantorsutbildningen låg på gymnasial nivå när NN började den och NN har fått information av CSN att de som har påbörjat utbildningen innan regeländringen 1 juli 2001 ska få ligga kvar på gymnasienivå och inte belasta studiemedelsveckor för högskolestudier.

CSN har i yttrande den 4 januari 2002 uppgivit att CSN inte har någon möjlighet att frångå fastställd klassificering av en utbildning. I de fall där en studerande på en utbildning som den 1 juli 2001 bytt plats i bilagan till studiestödsförordningen redan fått maximalt antal veckor på den nivå dit utbildningen flyttats har CSN funnit att det finns särskilda skäl att bevilja nya studiemedel trots att den studerande redan fått maximala antalet. Beslutet och beviljningen har dock även i dessa fall avsett studier på den nivå där utbildningen är placerad efter den 1 juli 2001. Det aktuella fallet är inte att jämföra med dessa eftersom NN tidigare inte uppburit studiemedel för eftergymnasiala studier.

Författningsbestämmelser

Studiemedel för studier på eftergymnasial nivå får lämnas vid studier på heltid under sammanlagt högst 240 veckor (3 kap.8 § första stycket studiestödslagen 1999:1395). Om det finns synnerliga skäl får studiemedel lämnas för längre tid (3 kap. 8 § sista stycket). Den som påbörjat sin utbildning före den 1 juli 2001 och fått studiemedel enligt den tidigare gällande studiestödslagen (1973:349) kan få studiemedel enligt 4 kap. 8 § i den gamla lagen för att kunna slutföra studierna (punkterna 3 och 3a i övergångsbestämmelserna till den nya lagen). Enligt 4 kap. 8 § den gamla lagen får studiemedel lämnas för högst tolv terminer (240 veckor) och för längre tid om det finns särskilda skäl.

Av 3 kap. 1 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) framgår att CSN efter samråd med Folkbildningsrådet får meddela närmare föreskrifter om vilka utbildningar på folkhögskola som ger rätt till studiemedel enligt avdelning A1, A2 respektive B1 i bilagan.

CSN har den 14 juni 2001 (dnr. 2001-210-8991) i samråd med Folkbildningsrådet beslutat vilka yrkesutbildningar vid folkhögskola som ska hänföras till avdelning B1 i bilagan till studiestödsförordningen. Där ingår bland annat kantorsutbildningen vid folkhögskolan.

I studiestödsförfattningarna finns inga övergångsbestämmelser som avser en studerandes rätt till studiestöd vid utbildningar som pågår den 1 juli 2001 och där utbildningen flyttats från en avdelning till en annan i bilagan till studiestödsförordningen.

Tidigare beslut av nämnden

Nämnden har i ett antal fall prövat frågan om de utbildningar inom basåret som anordnas av universitet och högskolor, men som ur studiestödssynpunkt belastar gymnasiala studiestödsveckor, jfr ärende 2001/115-200-11, 2001/431-200-11 och ärende 2001/459-200-11. Nämnden har där uttalat bl.a. följande. "Den studerande måste enligt nämndens mening i rimlig tid kunna planera sina studier. En viktig del i denna planering är hur den studerande ska kunna finansiera studierna. Otydligheter i regelverket och bristande information om de rätta förhållandena bör i princip inte drabba den studerande."

Nämndens bedömning

CSN:s överklagade beslut avser bl.a. frågan om studiestödet skall avse gymnasial eller eftergymnasial nivå. Nämnden har därför prövat konsekvensen av beslutet i denna del såvitt det avser NN.

Nämnden konstaterar att när NN höstterminen 2000 påbörjade sin fem terminer långa kantorsutbildning vid folkhögskolan gav den NN rätt till studiemedel enligt avdelning A1 i bilagan till studiestödsförordningen. Efter den 1 juli 2001 hänförs samma utbildning dock till avdelning B1 i bilagan till studiestödsförordningen. Som har angetts ovan finns inga övergångsbestämmelser i frågan. Det innebär att utbildningen för NN:s del för de två första terminerna belastar NN:s rätt till studiestöd för gymnasiala studier och för de tre sista terminerna för eftergymnasiala studier.

Någon information om denna förändring per den 1 juli 2001 fanns inte tillgänglig när NN påbörjade utbildningen. NN hade därför inte möjlighet att ta hänsyn till detta när NN planerade studierna. Mot bakgrund till vad nämnden tidigare har uttalat i de ovan angivna ärendena och till vad NN själv har anfört om betydelsen för NN:s del av den ändrade studiestödsklassificeringen av kantorsutbildningen finner nämnden skäl att besluta följande. Om det, vid en framtida prövning av antal beviljade studieveckor på eftergymnasial nivå, visar sig att 60 veckors ytterligare studiemedel har betydelse för NN bör det faktum att utbildningen flyttades från avdelning A1 till B1 mitt under utbildningstiden anses som ett synnerligt skäl enligt 3 kap. 8 § första stycket studiestödslagen (1999:1395) att bevilja NN ytterligare högst motsvarande antal studiemedelsveckor på eftergymnasial nivå.

Arvid Sanmark

Karin Nyström

Beslutet har fattats av Arvid Sanmark, ordförande i nämnden samt ledamöterna Bertil Ekholm, Margareta Söderström, Fredrik Pettersson och Hans Strandell (direktör).

Föredragande: Karin Nyström

Kopia till CSN